

Protokoll 2/2020

fört vid Kommunstyrelsens råd för Agenda 2030s
sammanträde tisdagen den 10 mars 2020 kl. 16:00-17:30,
Kristallen, Hantverkargatan 3D

Ledamöter	Gustav Fridolin (MP) Ordförande Ulrika Hoff (KD) Emilia Bjuggren (S) Rodrigo Arce Oliver (V) Sissela Nordling Blanco (FI) Maud Eduards (OPOL) Helena Klintström (OPOL) Marika Markovits (OPOL) Azuka Nnamaka (OPOL) Anders Tranberg (OPOL) Gertrud Åström (OPOL)
Övriga närvarande	Veronica Wolgast Tjänsteman Björn Hugosson Tjänsteman Ebba Agerman Tjänsteman Heidi Englund Tjänsteman Lina Sjölin Tjänsteman Jonas Claeson Tjänsteman Anders Hallberg Tjänsteman
Justerare	Gustav Fridolin, Emilia Bjuggren
Datum för justering	2020-03-17
Paragraf	§§1-5
Sekreterare	Ylva Hellgren

§ 1**Mötet öppnas**

Ordföranden Gustav Fridolin öppnar mötet och hälsar välkommen.

§ 2**Justering**

Justering av protokoll sker den 17 mars 2020 av ordföranden Gustav Fridolin och Emilia Bjuggren (S).

§ 3**Stockholms stads Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2017–2020**

Enligt stadens riktlinjer för bostadsförsörjning som antogs i kommunfullmäktige i juni 2017 anges stadens bostadsförsörjningsansvar och de prioriterade grupper staden har ett särskilt ansvar för. Arbetet för att uppdatera riktlinjerna för 2021-2024 har påbörjats och nya riktlinjer bedöms kunna beslutas i kommunfullmäktige under hösten 2020. De särskilt prioriterade grupperna är: ungdomar och unga vuxna, studenter, äldre, personer med funktionsnedsättning, nyanlända och ensamkommande barn och unga, hemlösa samt personer utsatta för våld i nära relationer.

Jonas Claeson, stadsutvecklingsstrateg på stadsledningkontoret och Anders Hallberg, strateg på exploateringskontoret, presenterar innehållet i de nuvarande riktlinjerna, bland annat vilka mål och verktyg staden har för att arbeta med bostadsförsörjning.

Rådet diskuterade därefter *Stockholms stads Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2017-2020* utifrån följande frågeställningar:

1. Hur kan gällande riktlinjer utvecklas avseende hur staden arbetar med bostadsförsörjning till de särskilt prioriterade grupperna?
2. Agenda 2030 mål 11.1 Säkra bostäder till överkomlig kostnad. Vilka är rådets rekommendationer gällande hur målet kan översättas till stadens bostadsförsörjningsansvar och vad bör i så fall utvecklas ytterligare?
3. Mål 11 berör ett stort antal delar som Stockholms stad redan arbetar aktivt med och har gjort under en längre tid. Med tanke på att agendan ska bidra till att utveckla synergier och hävstångseffekter – vilka övriga mål/områden kan ge påtagliga synergier och öka stadens möjligheter att tillskapa en god bostad åt alla?

Beslut

Rådet lämnar följande svar på frågeställningarna:

Bostad är en mänsklig rättighet. Rådet konstaterar att det skulle vara ett värde för staden att konkretisera vad rättigheten innebär. I delmålen och indikatorerna för SDG 11 återfinns viktiga delar till en sådan konkretisering. Det handlar om frågor om trångboddhet och trygghet till boende över tid (andrahandsboende, korttidskontrakt mm) såväl som sådant som grönytefaktor, gemensamma utrymmen, upplevd trygghet, tillgång till kultur och kollektivtrafik.

Rådet välkomnar den höga ambition för byggande som återfinns i riktlinjerna. Men det är för rådet uppenbart att staden har problem

med SDG 11.1 ”säkra bostäder till överkomlig kostnad”. Problemen drabbar de prioriterade grupperna i de föreslagna riktlinjerna, likväl som en stor del av invånarna i Stockholm utanför de prioriterade grupperna som inte har råd att betala vad en bostad i Stockholm kostar. Det finns en tydlig miss-match mellan de flesta stockholmarnas ekonomi och för vilka nya bostäder i staden i stor utsträckning byggs.

En grundläggande princip i Agenda 2030 är universalitet, att alla måste ta ansvar för alla. Det innebär att varje stad måste göra sitt för att ta ansvar för att nå målen för de människor staden påverkar. Ingen tjänar på att människor i behov av stöd bollas mellan olika kommuner eller länder. Rådet ifrågasätter därför alltför stelbenta regler om vem staden arbetar för, såsom den regel som återges i riktlinjerna om att man som huvudregel måste ha bott i Stockholm i två år för att komma ifråga för insatser för att ha tillgång till en bostad. Staden har nytta av att samarbeta i regionen eller bredare om insatser för de i störst behov av hjälp till en bostad, t ex för att sprida kompetens om arbetet med Bostad först.

Rådet vill se starkt fokus från staden på att nå det uppsatta målet för Bostad först.

Rådet vill när det gäller nyanlända som kommer till Stockholm genom anvisningslagen att stadens arbete inriktas på så varaktiga boendelösningar som möjligt.

Vad gäller motionen som remitterats till rådet om att Stockholm bör ansluta sig till The Shift så välkomnar rådet de olika ansträngningar som görs inom FN-systemet för att göra innevarande decennium till ett ”decade of action” för att förverkliga Agenda 2030. Rådet har inte kunnat göra en fullgod utredning om konsekvenserna av ett sådant beslut som motionen efterlyser, utan förutser att en sådan kommer ske i ordinarie beslutsprocess. Det är viktigt att staden när den fattar likande beslut är tydligt med vilka förväntningar man har på vad beslutet ska leda till.

Rådet vill framhålla vikten av att staden utvärderar konsekvenser av beslut som tas och som kan påverka eller rentav motverka ambitionerna i de föreslagna riktlinjerna eller SDG 11.1. Det kan handla om renoveringar av befintligt bostadsbestånd som sker på sådant sätt att det blir svårare för personer med svag ekonomi att bo kvar eller finna bostad, eller om ombildningar av hyresrätter till bostadsrätter.

När beslut om riktlinjer har fattats anser rådet att staden kontinuerligt bör utvärdera vad i t ex markpolitiken och regelkraven som kan motverka ambitionerna i riktlinjerna och målen i Agenda

2030. Det kan både handla om miljömässiga konsekvenser, eller sociala sådana.

Rådet uppfattar förslaget på riktlinjer som tunt när det kommer till miljöfrågor, trots att byggande har mycket stor miljö- och klimatpåverkan.

Hur och för vem det byggs i staden har stor påverkan på många av målen i Agenda 2030 förutom mål 11. Det handlar som nämnt om mål 13 om att bekämpa klimatförändringarna, men också om mål om minskad ojämlikhet (10) och inkluderande samhällen (16). Rådet skulle i det sammanhanget vilja föreslå att målen om byggande kompletteras med ett jämställt mål om minskad segregation.

Särskilda yttranden

Sissela Nordling Blanco (Fi) har inkommit med ett särskilt yttrande:

I hållbarhetsmålen i Agenda 2030 ingår att säkerställa tillgång för alla till fullgoda, säkra och ekonomiskt överkomliga bostäder. I Stockholm är tillgången till bostäder med överkomliga priser för ekonomiskt utsatta familjer, ensamstående kvinnor och andra utsatta grupper ett problem. Tillgången till hyresrätter med rimliga hyror väldigt begränsat till följd av tidigare utförsäljningar. De nya hyreslägenheter som byggs har ofta höga hyror.

För att Stockholm ska kunna leva upp till hållbarhetsmålen om att säkra tillgången till ekonomiskt överkomliga bostäder är det viktigt att staden har tillgång till hyreslägenheter med lägre hyra. Men istället för att behålla de lägenheter som finns kvar i Stockholm med rimliga hyror har det nuvarande grönbå styret valt att sätta igång en ombildningsprocess av flera tusen lägenheter i Stockholm.

Vi ser idag att hemlösheten på grund av att personer inte klarar av att betala sin hyra ökar och det är ofta äldre kvinnor, fattiga barnfamiljer och våldsutsatta kvinnor som hamnar i hemlöshet. Vi ser också att den så kallade tvåårsregeln i förturssystemet försvårar för våldsutsatta kvinnors som inte bott två år i Stockholm, exempelvis nyanlända och de som på grund av våld tvingats flytta runt. Det är en regel som borde tas bort.

Feministiskt initiativ menar att ombildningarna går tvärt emot målen i Agenda 2030. Vi menar att ombildningarna måste stoppas om Stockholm ska klara att leva upp till målen i Agenda 2030.

Rodrigo Arce (V) har lämnat in ett särskilt yttrande:

Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2021-2024

För att kunna nå en bra bit mot global målet 11 och göra Stockholm och bostättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara, behöver vi arbeta och fokusera på en hel del av delmålen i Agenda 2030.

Stockholm har vuxit avsevärd mycket de senaste 40 åren och med sig bidragit till ökade sociala klyftor och påfrestningar på ekosystem. Den snabba och stora inflyttningen till staden ställer nya krav som behöver bemötas på ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart sätt.

I kommande riktlinjer skall tydligt stå att alla bostäder vi bygger skall utgå från att ha ekologisk hållbara bostäder. Allt byggmaterial skall granskas och godkännas som ekologisk godtagbart material och inte minst ska man tänka på hållbar, miljöanpassad energiförsörjningen till bostäderna.

För att bemöta de ekonomiska och sociala utmaningar i framtiden måste staden börja tänka och arbeta utifrån principen att bostad är en rättighet och inte en handelsvara.

Ett sätt i den riktning är att börja arbeta för att jämna de sociala klyftorna i samhället och satsa på ett större uppbyggnad av fullgoda, säkra och ekonomiskt överkomliga bostäder samt arbeta för grundläggande tjänster och rusta upp marginaliserade förortsområden.

Staden ska skärpa sitt arbete mot oseriösa hyresvärdar och se till att riskkapitalbolag som genomför ytliga renoveringar för att kunna höja hyrorna inte får möjlighet att expandera i vår stad.

Vidare i den riktning är att införa redan nu är ett fullständigt stopp för ombildningar eller utförsäljningar av kommunala bostäder, särskilt allmännyttan. De ekonomiskt överkomliga hyresrätter som det talas om i bostadsförsörjningsplanen är ju primärt de som tillhör allmännyttan, det är det äldre beståndet som har relativt lägre hyror men som vid olika regimskifte försvunnit i och med ombildningar.

Stockholm måste hålla en hög byggtakt och bygga minst 140 000 lägenheter till år 2030 varav 40 000 till 2020 och 80 000 lägenheter fram till 2025 och redan nu börja planera för bostadsbyggande efter 2030.

För att möta behoven på bostadsmarknaden ska minst 60 procent av alla markanvisade bostäder vara hyresrätter.

Staden ska styra mot större lägenheter i områden med trångboddhet och särskilt verka för att stadsdelar som domineras av villor och

radhus tillförs hyresrätter i syfte att bryta boendesegregation och öka underlaget för kollektivtrafik och service.

Vi föreslår gärna att staden driver på för högre andel hyresrätter i de projekt som planeras framöver, och vi vill också se att man slutar bestämma budget för varje enskilt projekt utifrån markvärdet – resultatet av det blir att man kan kosta på sig bättre arkitektur, mer grönytor osv när man bygger nära innerstan eftersom markvärdet är högre där.

The Shift

Vad gäller motionen om att Stockholmsstad ska ansluta sig till det globala FN-initiativet The Shift vill vi gärna rekommendera att kommunstyrelsen bifaller motionen.

Vi tycker att i likhet med andra städer som London, Paris, Berlin, Barcelona och Amsterdam ska Stockholm ansluta sig till det globala FN-initiativet The Shift, som ser bostaden som en mänsklig rättighet och inte en handelsvara.

Att vara ansluten kommer att innebära, att genom utbytet med de städer, ger oss möjlighet att utveckla idéerna och tankarna på hur vi hanterar och arbetar kring frågan om bostaden som en rättighet.

§ 4

Motion om att Stockholms stad ska ansluta sig till det globala FN-initiativet The Shift

Svarstid 13 mars 2020

Rådet beslutar att yttra sig om *Motion om att Stockholms stad ska ansluta sig till det globala FN-initiativet The Shift* gemensamt med rådets yttrande om *Stockholms stads Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2017–2020*.

§ 5

Övriga frågor

Nästa sammanträde är den 21 april 2020 kl. 16.00, Virvelvinden
(Stadshuset).

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Sara Emilia Ingemarsdotter,Bjuggren	2020-03-18
PER GUSTAV,FRIDOLIN	2020-03-17